

Goede advisering is waardevol voor behalen certificaat

Certificering vergt structuur, trans

“Een kwaliteitssysteem in combinatie met registraties uit het productieproces, moet een teler voordeel opleveren”, zegt Arjen van Geest, manager Quality Service van Horticoop.

Een teler krijgt steeds meer te maken met overheidsregels en vergunningen. In het proces van tracking & tracing kan hij niet meer buiten een waterdichte registratie. Ook afnemers eisen structuur en transparantie. Het toewerken naar certificering, zoals EurepGAP, HACCP, BRC, Milieukeur, ISO 9001, ETI en MPS-keurmerken, is dan vaak een logische stap. Twee telers vertellen hun ervaringen bij het verkrijgen van de certificaten.

TEKST EN BEELD: HARRY STIJGER

“Een kwaliteitssysteem, al of niet gecertificeerd, in combinatie met registraties uit het productieproces, moet en kan de teler uiteindelijk voordeel opleveren”, zegt Arjen van Geest, manager Quality Service van Horticoop.

voordeel
opleveren

Een groeiend aantal ondernemers wil een of meerdere certificaten behalen vanwege het aantoonbaar maatschappelijk verantwoord ondernemen. Om een goede keuze uit de veelheid aan systemen te maken, raadt hij telers aan zich eerst grondig te oriënteren. “Door goed naar klanten te luisteren en onze expertise in te zetten, nemen we de teler werk uit handen en begeleiden we hem of haar op vaak onbekend terrein”, vertelt de quality-manager.

— goede
keuze

Voor wat betreft die certificaten of keurmerken richt Van Geest zich op de volgende zaken: het maken van de vertaalslag binnen het tuinbouwbedrijf, het kiezen van de juiste en bij het bedrijf passende registratiemiddelen en het bieden van hulp bij de keuze van advies en trainingen.

Quality Service organiseert trainingen, geeft adviezen en zorgt voor begeleiding op het gebied van kwaliteits-, arbo- en milieumanagement, keurmerken en overheidsregels. Ze doet dit in samenwerking met een uitgekend netwerk van kennispartners. Uniek is dat het bedrijf de registratiemiddelen combineert met advies & opleiding.

—registratie-
middelen

Kwaliteit borgen

Holstein Flowers in De Lier bestaat uit drie locaties, met in totaal 9,3 ha teelt en veredeling van gerbera's. Tevens is er nog 1,5 ha productie van potanthuriums. Het bedrijf is gecertificeerd voor MPS-GAP, MPS Socially Qualified en MPS-Florimark Production. Drie jaar geleden, toen Van Geest de eerste contacten legde, had het bedrijf nog geen overzichtelijk en compact kwaliteitssysteem met alle werkafspraken. Voor een externe beoordeling moeten die werkafspraken op papier staan.

Mathieu van Holstein: “Na de uitbreiding met de nieuwbouw in 2003 wilden we voor onszelf de kwaliteit borgen door de werkafspraken voor iedere werkplek op alle locaties en afdelingen helder te hebben. Niet zozeer om een certificaat te behalen, maar om de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden duidelijk te hebben en de processen in kaart te brengen voor een duurzame structuur in ons bedrijf. Hiervoor hebben we eerst een bedrijfseigen kwaliteitsmanagementsysteem opgezet.” In tegenstelling tot veel telers kozen zij dus niet direct voor een bepaald certificaat.

— kwaliteit
borgen

Interne audits

Na de trajectkeuze van de klant heeft Van Geest een externe adviseur aangezocht, die gespecialiseerd is in het opzetten en invoeren van kwaliteitszorgsystemen. Met het houden van periodieke gesprekken zijn alle afspraken en processen op papier gezet. “Dit heeft best veel tijd gekost, maar nu is alles helder en een kwestie van bijhouden. We blijven continu werken aan verbeterpunten”, zegt de teler. Zo'n verbeterpunt is de kwaliteitscontrole bij ontvangst van (plant)materialen en het aantoonbaar milieu-verantwoord ondernemen.

— externe
adviseur

Zes medewerkers van Holstein Flowers zijn opgeleid tot intern auditor. Zij voeren nu regelmatig interne audits uit om te toetsen of de vastgelegde afspraken nog aansluiten bij de praktijksituatie en bij de eventuele aanpassingen in de normen. De resultaten uit deze interne audits leveren verbeterpunten op, die weer kunnen leiden tot nieuwe of herziene werkafspraken.

— intern
auditor

garantiek en waterdichte registratie

Mathieu van Holstein: "Een certificaat moet functioneel zijn, de afnemer moet er iets aan hebben."

Peter van der Wel: "Een certificaat als EurepGAP is tegenwoordig vereist om bij een supermarkt binnen te komen."

Softwarematige oplossingen

Voor het bijhouden van de (verplichte) registraties is het softwareprogramma Crop-IT aangeschaft, waardoor een efficiëntere manier van registreren is ontstaan. Van Holstein: "Voor een goede bedrijfsvoering houden we al dingen bij, maar voor certificaten zijn dat nog meer gegevens. Bovendien moet het gestructureerder, waarbij al gauw softwarematige oplossingen nodig zijn. Met behulp van dit registratieprogramma sturen we aan het einde van een vierweekse periode een set gegevens naar MPS voor het A-keurmerk. Andere belanghebbenden vragen om andere gegevens en andere periodes van insturen."

goede
bedrijfs-
voering

Voordelen certificering

Na anderhalf jaar draaide bij Holstein Flowers het kwaliteitsmanagementsysteem. De directie van het bedrijf heeft toen gekeken welke keurmerken er op de markt waren en gekozen voor de certificaten van MPS. Van Holstein: "Een certificaat moet functioneel zijn, de afnemer moet er iets aan hebben. Onze afnemers eisen nog niet dat we gecertificeerd zijn, zoals in de groenteteelt. Maar nu we het certificaat hebben, verwachten we wel dat ook de handel steeds meer waardering voor onze manier van werken heeft."

meer
waardering

De certificaten levert Holstein Flowers met zo'n 90 medewerkers (van veredelaar tot oogster) ook intern voordelen op. "We kunnen nu elkaar beter informeren, de processen verlopen constanter en soepeler en als management kunnen we makkelijker bijsturen."

Motivatie belangrijk

Peter van der Wel in De Lier teelt 4 ha minikomkommers op steenwol. Onder de merknaam Piccolo verkoopt hij de producten zelf.

"Een paar jaar geleden was ik nog niet gemotiveerd om iets met keurmerken te doen, maar mede door de overheid en afnemers die om gegevens vragen, ben ik er mee aan de slag gegaan. Een certificaat als EurepGAP is tegenwoordig ook nodig om bij een supermarkt in binnen- en buitenland binnen te komen. Bovendien is het van belang voor de ketenaansprakelijkheid

keten-
aansprake-
lijkheid

vanwege voedselveiligheid", zegt Van der Wel. Hij geeft aan dat een zorgsysteem op de afnemer afgestemd moet zijn.

zorg-
systeem

Het Besluit Glastuinbouw verplicht telers om de jaarlijkse hoeveelheden van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen (stikstof en fosfaat), maar ook energie, op te geven. Ook afnemers vragen om die gegevens. De komkommerteler gebruikt voor de registraties het softwareprogramma Crop-IT. De registraties geven de teler zelf ook inzicht in de hoeveelheid gebruikte middelen, meststoffen en energie.

Verplichte herhalingscursus

Behalve het bijhouden van de (verplichte) registraties, waren de archivering van documenten, het verbeteren van de veiligheid en welzijn (arbeidsomstandigheden) de verbeterpunten waar bij Van der Wel aan gewerkt is.

"Bij EurepGAP is de keuring voor het certificaat behoorlijk streng. Ze geven het niet zomaar cadeau. Soms gaan de regels wel erg ver en sommige dingen zijn niet altijd uitvoerbaar. Een keurmerk helpt wel om de wettelijke verplichting beter voor elkaar te krijgen", erkent de teler.

strenge
keuring

De licenties die verplicht zijn voor het werken met gewasbeschermingsmiddelen zijn vijf jaar geldig. Na deze periode moet hij de licentie weer verlengen. Van der Wel neemt daarom ook deel aan de bijeenkomsten over gewasbescherming. In vijf jaar tijd moet hij verplicht aan vier bijeenkomsten deelnemen om zijn spuitlicentie te behouden.

Een teler die een kwaliteitssysteem wil, moet dat efficiënt opzetten, invoeren en in verband met de continuïteit goed onderhouden. Voor certificering en om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen is een goede registratie van gegevens van belang. Deze registraties kunnen met computerprogramma's efficiënt en gestructureerd plaatsvinden. Een keurmerk levert voordelen op voor de interne organisatie en afnemer.

SAMENVATTING